

9 ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

1. Κόστη παραγωγής

Ποια είναι τα κόστη παραγωγής;

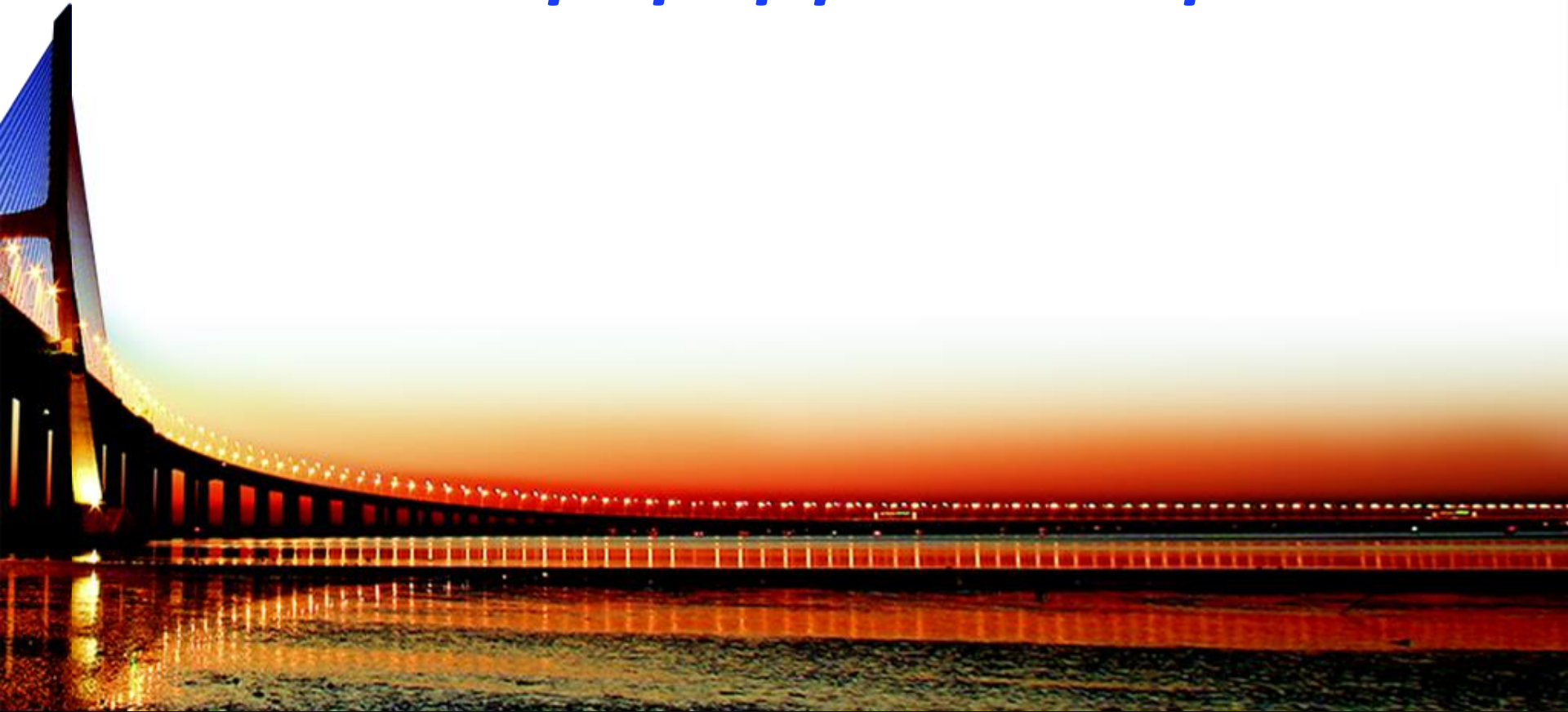
- **Συνολικό κόστος** = η αγοραία αξία των παραγωγικών συντελεστών που χρησιμοποιεί μια επιχείρηση στην παραγωγή
- **Κόστος ευκαιρίας**
  - Το κόστος ενός πράγματος είναι αυτό που θυσιάζουμε για να το αποκτήσουμε
  - **Άμεσα κόστη** είναι τα κόστη των παραγωγικών συντελεστών που απαιτούν δαπάνες από την επιχείρηση
  - **Έμμεσα κόστη** δεν απαιτούν δαπάνη χρημάτων από την επιχείρηση
- Οι λογιστές ενδιαφέρονται μόνο για τα άμεσα κόστη

Οικονομικό κέρδος vs λογιστικό κέρδος

- **Οικονομικό κέρδος** τα συνολικά έσοδα της επιχείρησης μείον τα συνολικά κόστη (άμεσο και έμμεσο κόστος)
- **Λογιστικό κέρδος** τα συνολικά έσοδα της μείον τα άμεσα κόστη.

2. Παραγωγή και κόστη

Η συνάρτηση παραγωγής

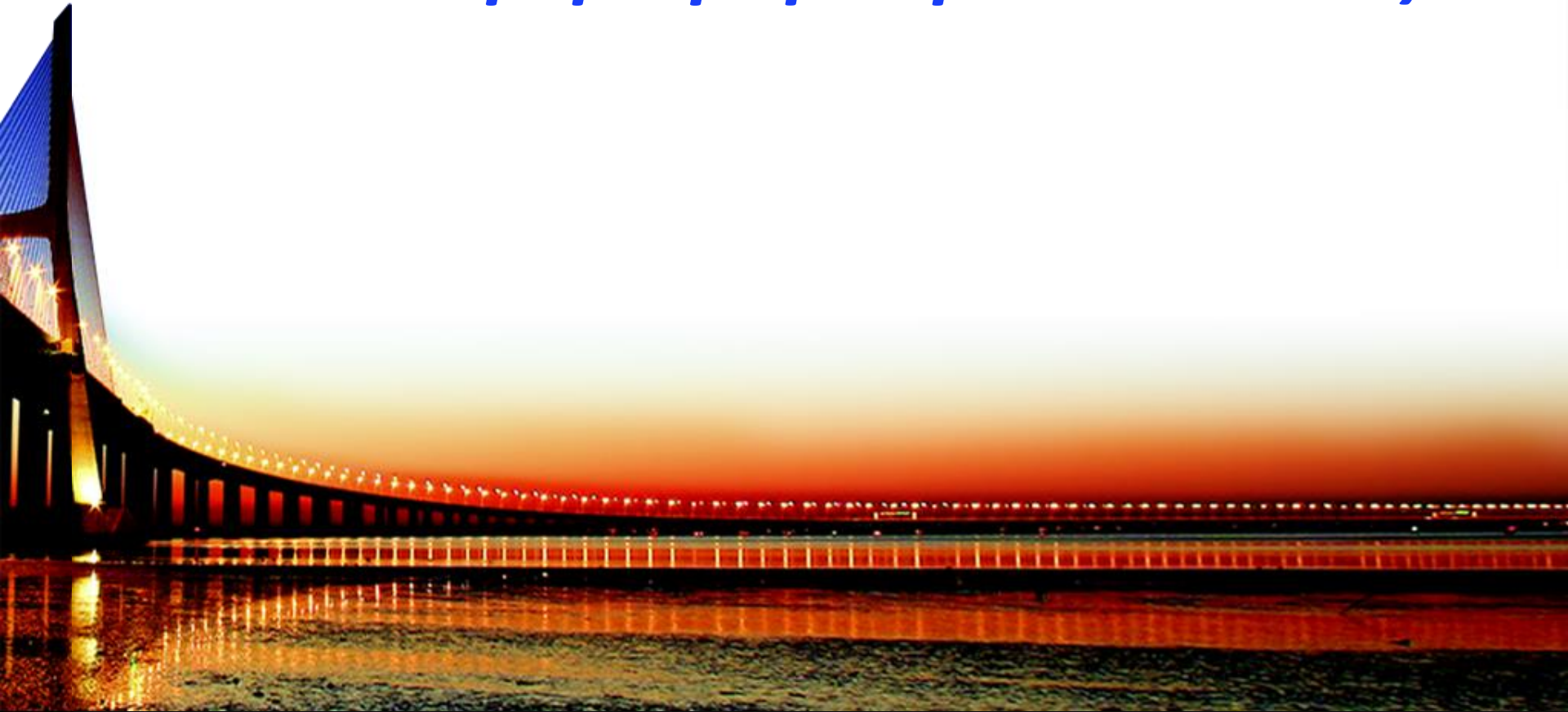
- Η **συνάρτηση παραγωγής** παρουσιάζει την ποσότητα της παραγωγής με διαφορετικούς συνδυασμούς παραγωγικών συντελεστών
- Ο συνδυασμός των παραγωγικών συντελεστών (γη, εργασία και κεφάλαιο) είναι αποφάσεις που πρέπει να ληφθούν από την επιχείρηση
  - Εντάσεως κεφαλαίου
  - Εντάσεως εργασίας

Βραχυπρόθεσμη & μακροπρόθεσμη περίοδος

Η διάκριση μεταξύ βραχυπρόθεσμης & μακροπρόθεσμης περιόδου είναι εξαιρετικά σημαντική

- **Βραχυπρόθεσμη περίοδος:** ορισμένοι παραγωγικοί συντελεστές δε μπορούν να αλλάξουν
- **Μακροπρόθεσμη περίοδος:** όλοι οι παραγωγικοί συντελεστές μπορούν να αλλάξουν
- Το **οριακό προϊόν** είναι η αύξηση στην παραγόμενη ποσότητα που προκύπτει από μια επιπρόσθετη μονάδα ενός παραγωγικού συντελεστή
- **Φθίνον οριακό προϊόν** η ιδιότητα του οριακού προϊόντος ενός παραγωγικού συντελεστή να μειώνεται, καθώς η ποσότητα του παραγωγικού συντελεστή αυξάνει

3. Τα διάφορα μεγέθη του κόστους

Σταθερό & Μεταβλητό κόστος

- **Σταθερό κόστος** = κόστος που δεν καθορίζεται από την ποσότητα της παραγωγής
- **Μεταβλητό κόστος** = κόστος που εξαρτάται από την ποσότητα της παραγωγής

Μέσο & Οριακό κόστος

- **Μέσο συνολικό κόστος** = το συνολικό κόστος προς την ποσότητα της παραγωγής
- **Μέσο σταθερό κόστος** = τα σταθερά κόστη προς την ποσότητα της παραγωγής
- **Μέσο μεταβλητό κόστος** το συνολικό μεταβλητό κόστος προς την ποσότητα της παραγωγής.
- **Οριακό κόστος** η αύξηση του συνολικού κόστους που προκύπτει από μια επιπρόσθετη μονάδα παραγωγής

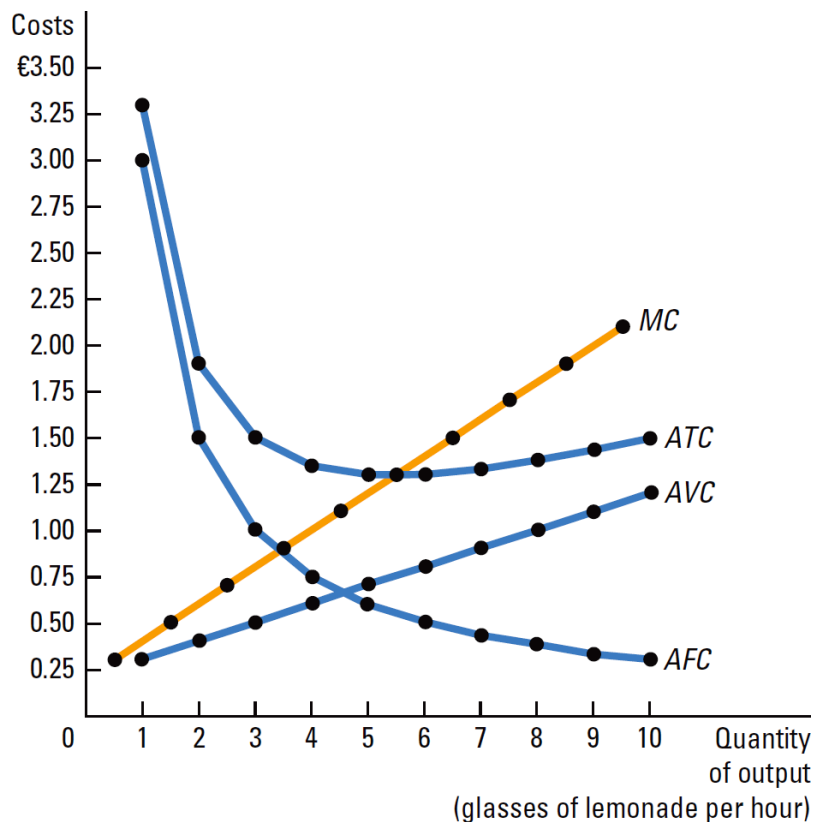
Οι καμπύλες κόστους & τα σχήματά τους

- Ο πίνακας παρακάτω παρουσιάζει τα κόστη της “Lia’s Lemonade”
- Αυτά μπορούν να παρασταθούν γραφικά όπως φαίνεται στην επόμενη διαφάνεια

The Various Measures of Cost: Lia’s Lemonade Stand

Quantity of lemonade glasses (per hour)	Total cost	Fixed cost	Variable cost	Average fixed cost	Average variable cost	Average total cost	Marginal cost
0	€3.00	€3.00	€0.00	–	–	–	€0.30
1	3.30	3.00	0.30	€3.00	€0.30	€3.30	0.50
2	3.80	3.00	0.80	1.50	0.40	1.90	0.70
3	4.50	3.00	1.50	1.00	0.50	1.50	0.90
4	5.40	3.00	2.40	0.75	0.60	1.35	1.10
5	6.50	3.00	3.50	0.60	0.70	1.30	1.30
6	7.80	3.00	4.80	0.50	0.80	1.30	1.50
7	9.30	3.00	6.30	0.43	0.90	1.33	1.70
8	11.00	3.00	8.00	0.38	1.00	1.38	1.90
9	12.90	3.00	9.90	0.33	1.10	1.43	2.10
10	15.00	3.00	12.00	0.30	1.20	1.50	

Καμπύλες κόστος της Lisa

- Κοινά χαρακτηριστικά των καμπυλών κόστους:
- Αυξανόμενο οριακό κόστος
- Η καμπύλη μέσου συνολικού κόστους έχει σχήμα U
  - Η Lisa ενδιαφέρεται για την **κλίμακα αποτελεσματικότητας** που είναι η ποσότητα της παραγωγής που ελαχιστοποιεί το μέσο συνολικό κόστος
  - Για την Lisa βρίσκεται μεταξύ 5 - 6 ποτηριών
- Όποτε το οριακό κόστος είναι μικρότερο από το μέσο συνολικό κόστος, το μέσο συνολικό κόστος μειώνεται.
- Ως εκ τούτου η καμπύλη **MC** τέμνει την **ATC** στη χαμηλότερη τιμή της **ATC**

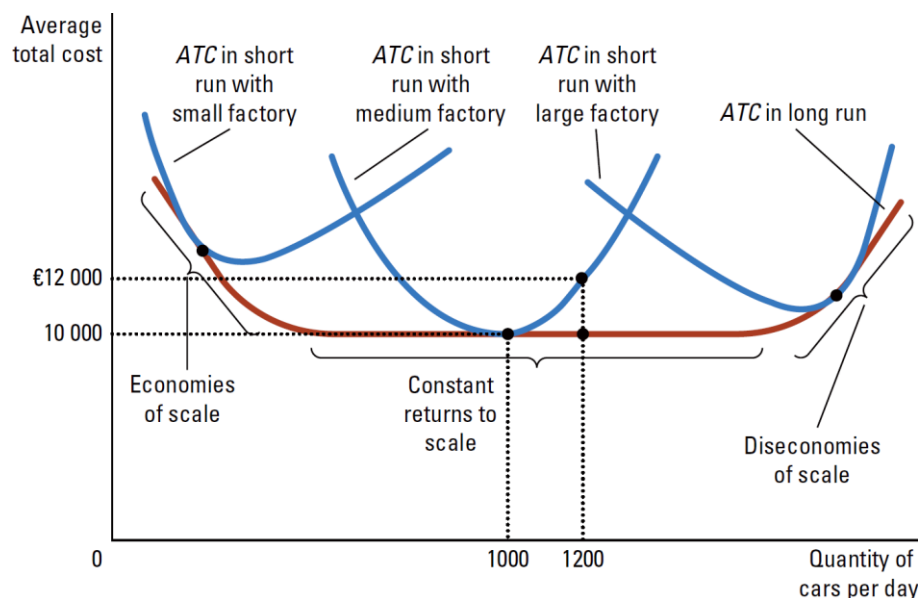

4. Τα κόστη βραχυπρόθεσμα & μακροπρόθεσμα

Η σχέση μεταξύ βραχυπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου μέσου συνολικού κόστους

Δεδομένου ότι τα σταθερά κόστη είναι μεταβλητά μακροπρόθεσμα, η βραχυπρόθεσμη καμπύλη μέσου συνολικού κόστους διαφέρει από τη μακροπρόθεσμη

Οικονομίες κλίμακας =

το μακροπρόθεσμο μέσο συνολικό κόστος μειώνεται καθώς αυξάνει η ποσότητα της παραγωγής

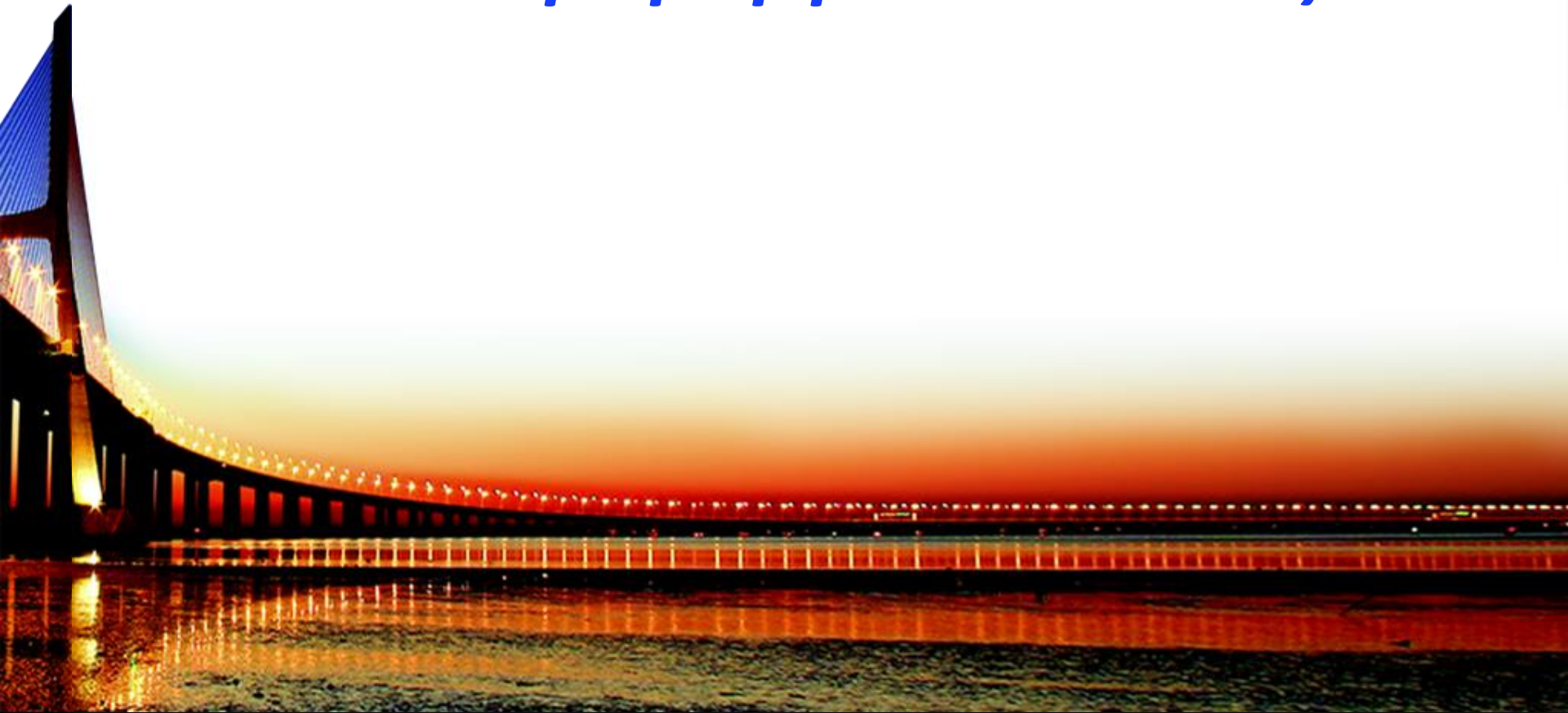
Αρνητικές οικονομίες κλίμακας =

το μακροπρόθεσμο μέσο συνολικό κόστος αυξάνεται καθώς αυξάνει η ποσότητα της παραγωγής

Σταθερές αποδόσεις κλίμακας =

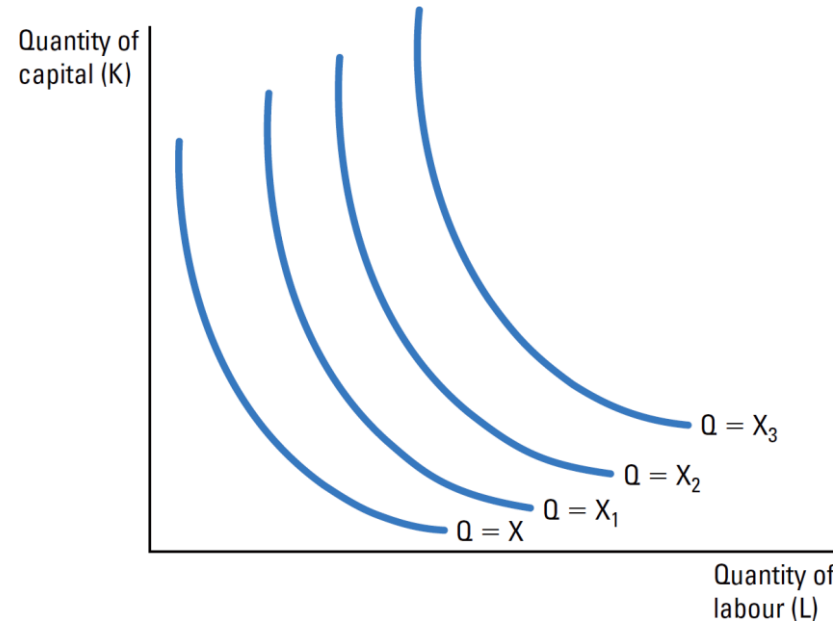
το μακροπρόθεσμο μέσο συνολικό κόστος παραμένει σταθερό καθώς αλλάζει η ποσότητα της παραγωγής

5. Ισοπαραγωγή & ίσο κόστος

Ισοπαραγωγή

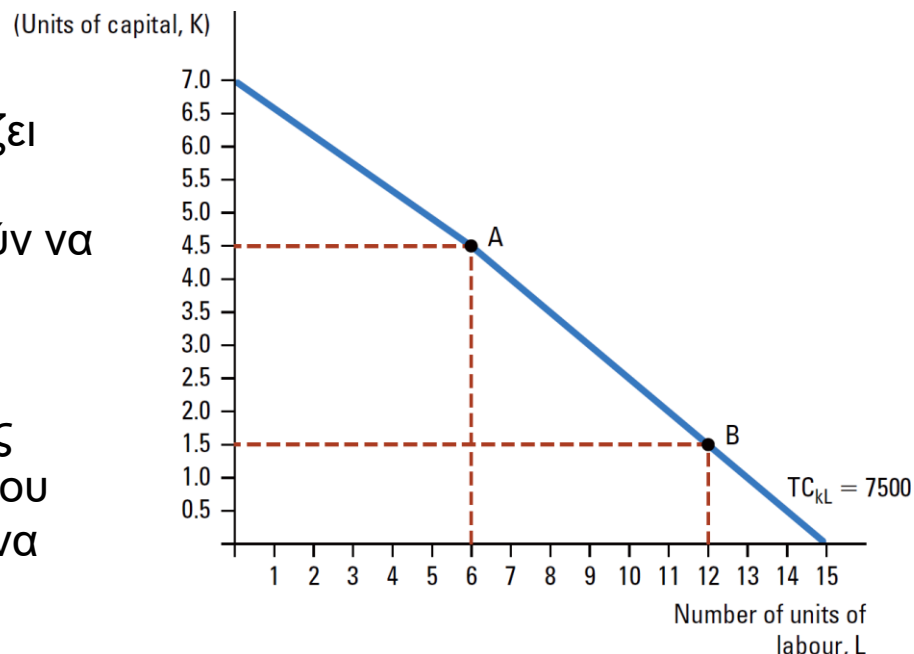
- Η **ισοπαραγωγή** είναι η συνάρτηση που αναπαριστά όλους τους πιθανούς συνδυασμούς παραγωγικών συντελεστών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να επιτευχθεί ένα συγκεκριμένο επίπεδο παραγωγής
- Η κλίση μιας καμπύλης ισοπαραγωγής αναπαριστά τον **οριακό λόγο τεχνικής υποκατάστασης (MRTS)**
  - Είναι ο ρυθμός με τον οποίο ένας παραγωγικός συντελεστής μπορεί να αντικατασταθεί από έναν άλλο για ένα δεδομένο επίπεδο παραγωγής

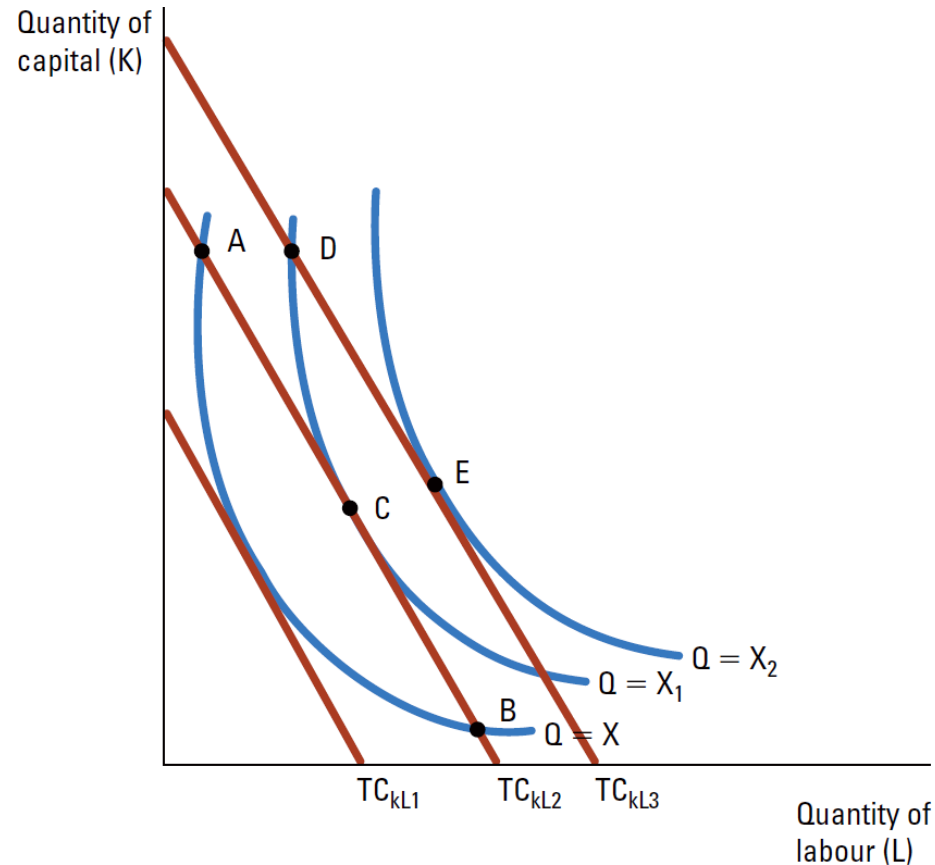
Καμπύλες ίσου κόστους

- Μια **καμπύλη ίσου κόστους** παρουσιάζει τους διαφορετικούς συνδυασμούς παραγωγικών συντελεστών που μπορούν να αγορασθούν με ένα συγκεκριμένο προϋπολογισμό
- Οι καμπύλες ίσου κόστους ενώνουν τους συνδυασμούς κεφαλαίου και εργασίας που μια επιχείρηση μπορεί να αγοράσει με ένα δεδομένο εισοδηματικό περιορισμό
  - Στο σημείο A του γραφήματος η επιχείρηση μπορεί να αγοράσει 4.5 μονάδες κεφαλαίου και 6 μονάδες εργασίας
  - Στο σημείο B η επιχείρηση θα μπορούσε να απασχολήσει 12 μονάδες εργασίας και 1,5 μονάδες κεφαλαίου
  - Για να βρεθεί ο ελάχιστος συνδυασμός, η καμπύλη ίσου κόστους πρέπει να τοποθετηθεί πάνω σε καμπύλες ισοπαραγωγής

Ο συνδυασμός με το χαμηλότερο δυνατό κόστος

- Οποιοδήποτε σημείο όπου η καμπύλη ίσου κόστους κόβει τη καμπύλη ισοπαραγωγής είναι ένας πιθανός συνδυασμός παραγωγικών συντελεστών που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν
- Η γραφική παράσταση παρουσιάζει διαφορετικές ισοπαραγωγές που σχετίζονται με τρία διαφορετικά επίπεδα παραγωγής $Q = X$, $Q = X_1$ και $Q = X_2$
- Στην καμπύλη ίσου κόστους TC_{KL3} κάθε ένα από τα επίπεδα παραγωγής **A–E** είναι εφικτά αλλά το βέλτιστο είναι το σημείο **E** όπου η ισοπαραγωγή $Q = X_2$ εφάπτεται με την καμπύλη ίσου κόστους

Τέλος 9^{ου} κεφαλαίου

